

Piteå kommun

Patientsäkerhetsberättelse

Elevhälsans medicinska insats(EMI)

Verksamhetschef Åsa Sandberg & MLA, Marianne Rova-Eriksson

2018-03-09

Patientsäkerhetsberättelsen för år 2017 är en rapport om arbetet av elevhälsans medicinska insats, i syfte att utveckla verksamheten och säkerställa god och säker hälso- och sjukvård

Övergripande mål för patientsäkerhetsarbetet

Enligt patientsäkerhetslagen, PSL 2010:659, 3 kap. § 1 ska "vårdgivaren planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) upprätthålls".

Målet är att bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras. Det ska finnas rutiner och riktlinjer som ska säkerställa god kvalitet och patientsäkerhet. Inom verksamheten skall vi ha bemanning och kompetens som är nödvändig för att uppnå detta. Metoder för hur vi ska uppnå målen är

- Kontinuerlig uppdatering av vår lokala metodbok och systematiskt arbete med implementering av rutiner och riktlinjer
- Kompetensutveckling och uppdatering av nyheter och evidens gällande EMI
- Användning av kvalitetsmått för elevhälsans medicinska insats, ett underlag för kvalitetssäkring
- Kontroll och uppföljning- egenkontroller och verksamhetsberättelser
- Arbeta utifrån identifierade utvecklingsområden
- Samverkan i och utanför organisationen

Vårdgivare

Barn- och utbildningsnämnden Piteå kommun

Verksamhetschef enligt HSL

29 a § Verksamhetschefen ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Om det är nödvändigt för att tillgodose dessa behov, eller om en patient begär det, ska verksamhetschefen utse en fast vårdkontakt för patienten. Lag (2010:243).

Verksamhetschef för grundskolan är Åsa Sandberg. Verksamhetschef för gymnasiets elevhälsa är Åsa Wengelin. Verksamhetschef för Grans Naturbruksskola är Irene Johansson Worrsjö.

Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska

30 § Verksamhetschefen får uppdra åt sådana befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter. Lag (1996:787).

Medicinsk ledningsansvarig skolsköterska är Marianne Rova Eriksson

Legitimerad personal

- Eget yrkesansvar och arbetet skall utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet
- Var och en ansvarar för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras

Struktur för uppföljning/ utvärdering och mätbara resultat

Framtagen blankett för avvikelshantering fylls i, lämnas till MLA och verksamhetschef som gör en bedömning av vilka åtgärder som ska vidtas. Åtgärder för förbättring beslutas av verksamhetschef och MLA. Riktlinjer och rutiner ses över, implementeras i verksamheten och följs upp.

Elevhälsans medicinska insatser redovisas av skolsköterskor i verksamhetsberättelser för elevhälsan. Resultaten av dessa redovisas i elevhälsans organisation, på rektorsområdesnivå och för vårdgivaren.

Enkät används vid hälsosamtal åk 4 åk 7 och åk 1 på gymnasiet. Statistik med resultaten utvärderas och sammanfattas på lokal, kommun- och länsnivå.

Delar av statistiken redovisas av grundskolans skolsköterskor i den årliga verksamhetsberättelsen. Gymnasiets skolsköterskor redovisar resultaten i respektive årskurs.

Givna vaccinationer rapporteras till nationellt vaccinationsregister. Smittskyddsenheten bistår med resultat om vaccinationstäckning till elevhälsans medicinska insats.

Statistik tas fram från journalsystemet PMO och redovisas i verksamhetsberättelsen. Statistik som redovisas av grundskolans skolsköterskor är planerade/oplanerade besök, skolläkarbesök, telefonkontakter, administration, uteblivna besök, antal vaccinationer och möten. Gymnasiets skolsköterskor redovisar antal skolsköterske- och skolläkarbesök per läsår.

Systematisk logguppföljning sker i journalsystemet PMO och bevaras av MLA.

Mål och resultat år 2017 för ökad patientsäkerhet

De skolsköterskor som har lång erfarenhet erbjuder tid för frågor, reflektion från de nyanställda skolsköterskorna. Tiden schemaläggs

Tid för reflektion och frågor har schemalagts och erbjudits våra nyanställda skolsköterskor.

Utbildning i audiometri för nyanställda skolsköterskor

Utbildning i audiometri och hörsel undersökning anordnades till förmån för hela länets skolsköterskor. I Piteå kommun är samtliga skolsköterskor utbildade.

Utarbeta checklistor för mottagande av nyanlända vid havsbadet

Checklistor har tillsammans med skolsköterskor vid havsbadet utarbetats.

Uppdatering och implementering av dokumenthanteringsplan

Dokumenthanteringsplanen är uppdaterad och implementerad i verksamheten

Fortsatt kvalitetssäkring av den lokala metodboken

Den lokala metodboken uppdateras kontinuerligt med blanketter, riktlinjer, rutiner som omfattar i stort sett alla arbetsmoment i skolsköterskans arbete.

Interna utbildningsdagar i PMO

De planerade interna utbildningsdagarna för skolsköterskorna blev inställda.

Fortsatt utveckling av journaldokumentation enligt VIPS (välbefinnande, integritet, prevention och säkerhet)

Dokumentationsmallar för journaldokumentation efter hälsobesök är utformade, vilket effektiviserar och kvalitetssäkrar dokumentation.

Utveckla rutiner för journalgranskning

Journalgranskningsrutiner är inte upprättade

Fortsatt samverkan med interna och externa aktörer

Samverkan sker med interna och externa aktörer i syfte att säkerställa god kvalitet i skolsköterskornas arbete. Exempel på externa aktörer är polis, Region Norrbottens olika instanser, ungdomsmottagningen, socialtjänst, apotek etc.

Fortsatt samverkan med länets MLA

Utbildningsdag för samtliga skolsköterskor i länet anordnades gemensamt i Kalix. Länets ledningsansvariga skolsköterskor träffas regelbundet där diskussioner förs kring gemensamma frågor, rutiner och riktlinjer i skolsköterskornas arbete.

Fortsatt implementering av vägledningsdokumentet för elevhälsan

Skolsköterskorna tillämpar vägledningsdokumentet i praktiken.

Uppdatera hygienrutiner

Hygienrutiner är uppdaterade.

Förutom planerade åtgärder har också följande genomförts:

- Implementering efter ändring av tidigare föreskrifter gällande ordinationsrätt för vaccinering av barn och ungdomar. Ändringen innebär att skolsköterskorna numera även har ordinationsrätt för barn med avvikande vaccinationsprogram
- Grans naturbruksgymnasium tillhör sedan hösten kommunen. I samband med övergången anställdes en skolsköterska där. Det har inneburit att vår verksamhet också i sin helhet implementerats till Grans. Skolsköterskan har inskolats, PMO har införts, rutiner och riktlinjer har implementerats
- Personliga delegationer förnyas varje år
- En skolläkare uppdaterar årligen riktlinjer för generella ordinationer, akuta åtgärder vid allergiska reaktioner och läkemedelslista
- Träff med kommunens skolläkare har anordnats vid ett tillfälle där gemensamma frågor diskuterats

Kommentar

Interna utbildningar i PMO, utveckling av journalgranskning och utveckling av journal dokumentation har under år 2017 inte varit genomförbart. Vi har i organisationen haft sjukskrivningar både i grundskolan och Ström backa. Därtill har vi skolsköterska som är tjänstledig till viss del. Omfattande prioriteringar har skett och fokus legat på introduktion av ny personal, implementering av vårt arbete i Grans Naturbruksskola, samt stöd och handledning till nyanställda skolsköterskor. PMO ansvarig skolsköterska har varit långtidssjukskriven under höstterminen. Det har inneburit att MLA prioriterat arbetsuppgifter som rör stöd i PMO frågor och uppdateringar i systemet för att arbetet ska fungera för skolsköterskorna.

Uppföljning genom egenkontroll

Systematiska loggkontroller i journalen utförs av MLA, dessa dokumenterats och bevaras. Systematisk loggkontroll på MLA utförs av PMO administrationsansvarig, dokumenterats och bevaras.

Skolsköterskan och skolläkaren har ett yrkesansvar att utföra arbetet utifrån evidens och patientsäkerhet. Avvikelse rapporteras för att brister ska åtgärdas. Avvikelse rapporter åtgärdas och följs upp kontinuerligt under året. Åtgärder som vidtagits efter avvikelse rapporter i år är resursfördelning utifrån hälsobesök som inte blev utförda under läsåret 16-17. Resursfördelning utifrån

att hela årskurser inte fått vaccin enligt vaccinationsprogrammet, vilket berott på vaccinationsbrist i landet.

Skolsköterskorna har lämnat in avvikelser gällande fördröjda vaccinationer till nyanlända. Orsaken är att nyanlända elever utan fullständigt personnummer inte importerar i PMO från procapita. Arbete pågår för att komma till rätta med det. Ingen Lex Maria har skrivits under 2017.

Utvärdering har inte utförts gällande kvalitetsmått för elevhälsans medicinska insats. Måttet omfattar verksamhetens ansvar, -arbete, -resurser, -lokaler och EMI:s arbete elevhälsan lokalt i skolorna. Kvalitetsmåttet utvärderas gemensamt med verksamhetschef, MLA och skolsköterskor. Det har använts tidigare men har inte utvärderats. Orsaken är att EMI i grundskolan fick en ny chef i början av höstterminen som i sin tur gjort nödvändiga prioriteringar och som sedan valt att sluta i slutet av höstterminen.

Samverkan för att förebygga vård skador

Kontinuerlig samverkan i skolornas EHT/ ELSA team och i elevhälsans organisation. Elevhälsans medicinska insats samverkar bl.a. med skolans personal, landstingets olika aktörer, socialtjänst, polis och länets skolsköterskor. Externa aktörer bjuds in till gemensamma träffar med kommunens skolsköterskor. Det främjar samverkan och kompetensutveckling.

Riskanalys

All personal inom elevhälsans medicinska insatser ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan medföra risker eller tillbud i verksamheten. Skolsköterskorna genomför kontinuerligt riskanalyser i samband med olika arbetsmoment. Det sker genom att riktlinjer inför arbetsmomenten diskuteras och uppdateras vid skolskötersketräffar och inför ex. Vaccinering.

Avvikelse

Skolsköterskan och eller skolläkaren rapporterar händelser som har medfört eller kunnat medföra skada för elev. Rapporteringen sker enligt riktlinjer som finns i metodboken. Verksamhetschef och MLA ansvarar för bedömning av händelse- och riskanalys. I de fall det bedöms att det ska göras en Lex Maria anmälan, görs denna av MLA och verksamhetschef och vårdgivaren delges. Alla rapporterade avvikelser återförs avidentifierade till verksamheten. Vid behov uppdateras eller skapas riktlinjer. Uppföljning sker i samband med genomgång av riktlinjer.

Klagomål och synpunkter

Klagomål och synpunkter tas emot på samma sätt som avvikelser.

Samverkan med elever och närstående

Inför hälsobesök och vaccinationer skickas skriftlig information till vårdnadshavare. Skolsköterskan inhämtar medgivande vaccination och deltagande i Region Norrbottens statistik av vårdnadshavarna. Elever som fyllt 16 år lämnar sin underskrift till skolsköterskan. Bedömning görs alltid av elevens ålder och mognad. Efter vaccinering och hälsobesök skickas skriftlig information till vårdnadshavarna. Undantag är gymnasiet där vårdnadshavarna kontaktas vid behov. I de fall skolsköterskan bedömer som nödvändigt, kontaktas vårdnadshavarna via telefon. Vid hälsobesök i förskoleklass och vid vaccinering i åk 2 är alltid minst en vårdnadshavare med.

Elevhälsans medicinska insats strävar alltid efter samarbete och goda relationer med vårdnadshavarna. Skolsköterskorna medverkar som stöd för elever och vårdnadshavare i en rad olika sammankomster som rör elevernas hälsa och välbefinnande. De verkar för att alla beslut som fattas kring eleven tas i samtycke utifrån elevens behov. Skolsköterskorna medverkar också i föräldramöten och öppet hus dagar.